

Katsorsaaneq sunik immikkoortortaqarpa?

Anette Søgaard Nielsen
Enheden for Klinisk Alkoholforskning

Nuna tamakkerlugu imigassamik ajornartorsiutilinnik katsorsaanermi maleruagassiaq

Sundhedsstyrelsen

NATIONAL KLINISK RETNINGSLINJE FOR
BEHANDLING AF
ALKOHOLAFHÆNGIGHED

2015

UNIVERSITY OF SOUTHERN DENMARK.DK

Nice-ip najoqqtassiaanit innersuussutit

<http://www.nice.org.uk/CGI15>

- Atornerluineq napparsimasullu qanoq inissisimaneranik tamakkiisumik paasiniaaneq/qulaajaaneq
 - Katsorsaanerni tamani:
 - Allannguiniarluni akuliunneq ilisimatuussutsikkut paasisanik tunngaveqassaaq ilinniarsimasuniillu- akuliunnikkut katsorsaariaatsimut ikorfartorneqartuartunit-isumagineqassalluni.
 - Nakorsaatit atorlugit akuliunneq immikkut ilisimasalinnit/ ilinnigaqassuseq tunngavigalugu peqqinnissakkut sullisisunit isumagineqassaaq
 - Akuliunnikkut katsorsaanerup kinguneri nakkutigineqartuassapput

Katsorsaanerup aaqqissuussaanera

Katsorsaanermik
aallartitsineq

Qulaajaaneq

Katsorsaaneq

Ikorfartoqatiginneq

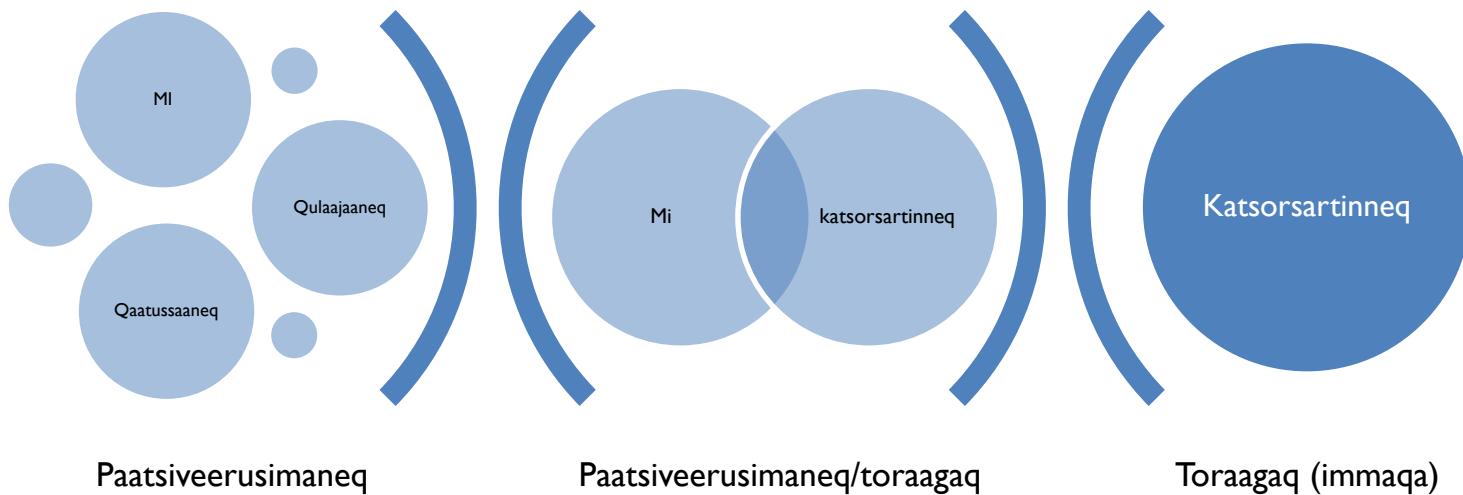
- Aalajangiinissap siuarsarnissaa toqqammaviliinissarlu qitiutillugit katsorsaagasuarneq oqaloqatigiinnerillu kajumilersitsisut (MI)

- Katsorsaanermik pilersaarusiornissamik naammattumik ilisimasaqarneq qulakkeerniarlugu qulaajaaneq. Isummersorfiginninneq

- Ilisimatuussuseq tunngavigalugu oqaloqatigiinnikkut katsorsaaneq pisariaqarpallu aamma nakorsaatit atorlugit katsorsaaneq. Nalimmassaajuarneq. Naggasiineq

- Katsorsartinnerup attatiinnarnissaanut ikorsiineq (allatigut iliuuseqarnerit katsorsartereernermi aatsaat isumagineqarsinnaasut)

Piviusut silarsuaanni

Iliuuseqarnerit ikaarsaarfiat

Qulaajaaneq: Addiction Severity Index.

- Imarisai:
 - Timikkut peqqissuseq
 - Suliffik/ningaasaqarneq
 - Imigassaq
 - Ikiaroornartut
 - Pinerlunneq
 - Ilaqutariinnermut/inuttut atukkanut tunngasut
 - Tarnikkut peqqissuseq

Pisariaqarpat Iluarismaarin- ninnermut tunngatillugu immersugassaq atoruk

<u>Livsområder</u>	Hvor glad eller tilfreds er du med hvert af disse områder af dit liv? (Angiv kun et tal fra hvert livsområde med cirkel)									
	Helt utilfreds	Noget utilfreds	Noget tilfreds	Meget tilfreds	Helt tilfreds	Ikke relevant (IR)				
Forhold til Partner	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Venner og socialt liv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Familie relationer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kærlighed og hengivenhed	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Mit seksuelle liv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Fritid og sjov	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Give andre omsorg	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Personlig tryghed	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Job/arbejde/Pension	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Hvor jeg bor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Penge, finansiel sikkerhed	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Fysisk helbred	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Fysisk aktivitet, træning	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dagligdagens opgaver	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kost, min vægt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Humør og selvværd	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Stress og angst	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Vrede og diskussioner	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Spiritualitet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Mentale evner,	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Oversat og fordansket fra WR Miller (eds). Combined behavioural Intervention Manual. A Clinical Research Guide for Therapists Treating People with Alcohol Abuse and Dependence. NIAAA, 2004

Katsorsaanermi periuseq

Oqaloqatigiinneq tunngavigalugu eqimattakuutaanik ataasiakkaanillu katsorsaaneq

- Tunngavigisaq ilisimatuussutsikkut paasisanit aallaaveqartoq

4 RCT, n=847 atuakanit najoqqutarisanit pissarsiaq.

- Ilisimatuussutsikkut paasisat pitsaassusaat

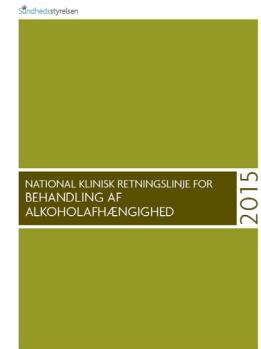
Anniqeaaq.

- Sunniutaat iluaqutaasut ajoqutaasullu

Eqimattanik ataasiakkaanillu katsorsaanerup sunniutaat nalinginnaasumik assigiinngissuteqanngilaq. Taamaakkaluqaq ataasiakkaanik katsorsaanermi qaammatit pingasut qulaaluallu qaangiunneranni malittarinninnermi arlallit pinngitsuisinnaajunnaarnermut kingunerluuteqarnerat/annikitsumik atuinerat takuneqarsinnaavoq.

- Innersuussut

↑ Sunniutaat suleqatigiissitamit assigiinngissuteqartutut paasineqanngimmata oqaloqatigiinneq atorlugu eqimattakuutaanik ataasiakkaanillu katsorsaanerit imigassamik ajornartorsiuteqartunut neqeroorutaasinnaapput (⊕⊖⊖⊖).

Periutsit nukittoqutaat sangeequtaallu

Najukkamiittunik katsorsaaneq

- Najukkami ingerlanneqartoq
- Ukkanneqarnera assigiinngiaarsinnaasoq
- Qanigisanik peqataatitsisinnaanermut tunngatillugu eqaannerusoq
- Pisariaqartitsineq tunngavigalugu sivisussuseqarsinnaasoq.
- ‘piviusumik’ sungiusarnissamut periarfissaqarnerusoq
- Annikinnerpaamik akuliuffiusoq

Ulloq unnuarlu/ullukkullu katsorsaaneq)

- Eqqarsarfissiisoq
- Katsorsaaneq annertuumik ukkanneqartoq
- Inuttaata piffissami aalajangersimasumi najuunnissaanik ‘pinngitsaaliiisoq’
- Iminngernaversaartutut inuunissamut piffissaq misiliivik illersugaq
- Akuliuffiusoq

Sanilillu oqallisigisiuk

(minutsini tallimani)

- Kiamita najukkami katsorsartinneq iluaqutiginerussavaa?
Kimullu ulloq unnuarlu katsorsartinneq
naapertuussinnaassava?

Najukkami katsorsartinneq/ ulloq unnuarlu katsorsartinneq

- Ataatsimut isigalugit: Sunniutaat assigiippoq
- Tamatuma ataani eqimattat:
 - Annertuumik pinngitsuisinnaannginnermi najukkamilu arlaleriarluni katsorsartinnerit iluatsissimanngippata ulloq unnuarlu katsorsartinneq immaqa sunniuteqarnerussaaq. Inuttut atukkat pissutigalugit annertuumik sanngiiffeqartunut. Puiguttortunut saniatigullu perulunnartumik nappaateqarnermut ersiutilinni.
 - Najukkami katsorsartinneq: Amerlanerpaatut imaappoq, 90 %-ini siullertut toqqartariaqarpoq. Inuttut atukkatigut naammaginartumik aalaakkaasunillu atugaqaraanni, suliffeqaraanni, ilaqutaqaraanni, qaatusimasunik attaveqaraanni sunniuteqarnerusarpoq.

Sorleq sunniuteqarnerua: Ulloq unnuarlu katsorsartinneq imal ulluunerani katsorsartinneq

■ Tunngavigisaq ilisimatuussutsikkut paasisanit aallaaveqartoq

Ilisimatuussutsikkut paasisat tunngavigisat RCT-nik sisamanik katillugit napparsimasunik 1160-inik NICE-p najoqquassiaaneersunit immikkoortortaqarput.

■ Ilisimatuussutsikkut paasisat pitsaassusaat

Annikippoq.

■ Sunniutaat iluaqutaasut ajoqutaasullu

Iminngernaveersaарneq ullormullu imigassartukkat annertussusaat eqqarsaatigalugit ulluunerani katsorsartinnerup taamatallu ulloq unnuarlu katsorsartinnerup sunniutaat assigiinnngissuteqanngillat. Taamaakkaluaq katsorsartittut affaat angerlarsimaffeqanngitsut akornanni ulloq unnuarluni taamaatittartut annikinnerulaarput.

■ Innersuussut

↑ Pineqartunut taakkununnga sunniutaat suleqatigiissitamit assigiinnngissuteqartutut paasineqanngimmata imigassamik ajornartorsiuteqarnermi ulloq unnuarlu katsorsartinneq ullukkullu katsorsartinneq tamarmik katsorsaariaasissatut isumaliutigineqarsinnaapput (⊕⊕⊖⊖).

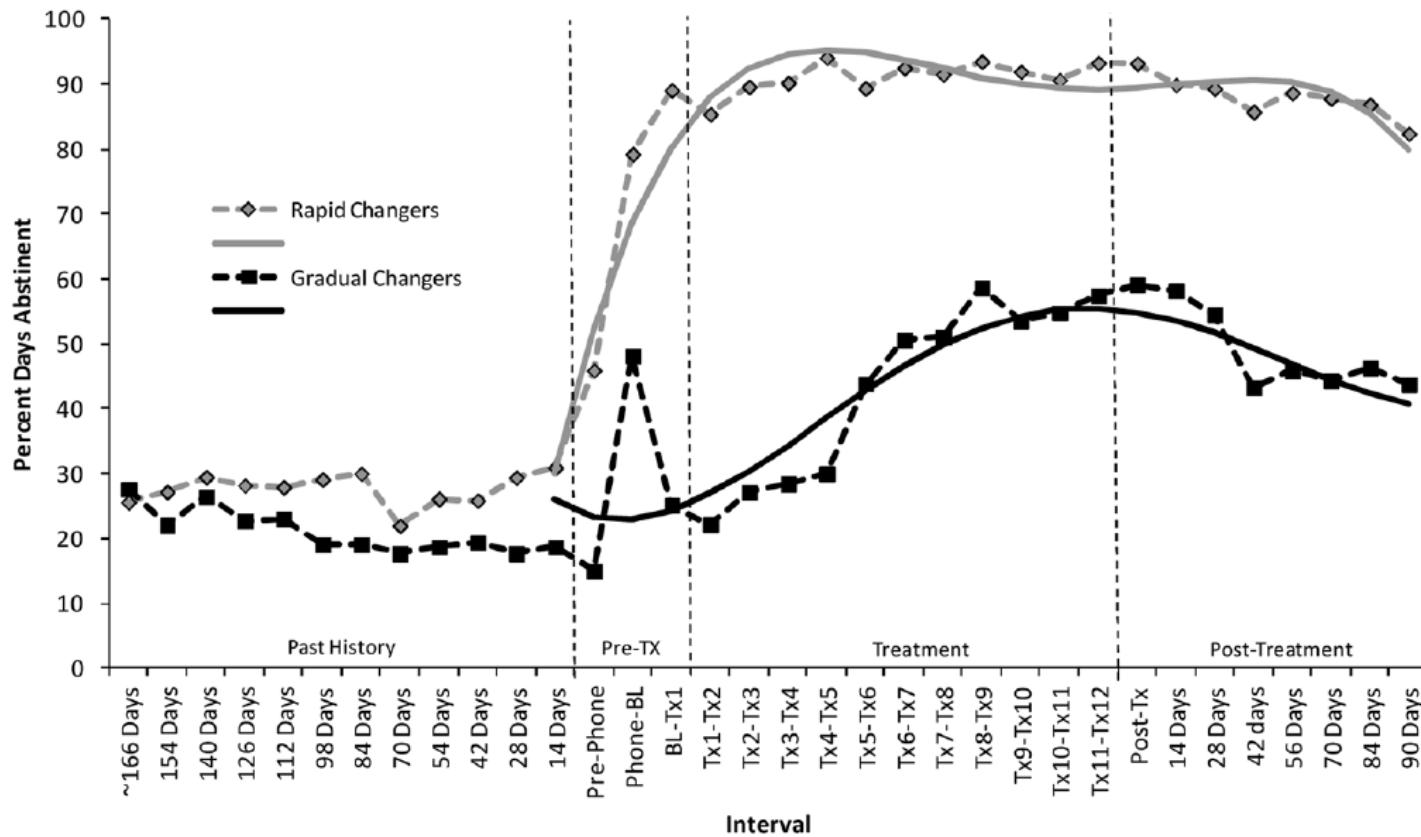
Oqaloqatigiinnikkut katsorsaaneq

- Attaveqatigiilluarneq
- Oqaloqatigiinnissamut ersarissunik toqqammavissaqarneq
- Sivisussusaa naammaginartoq
- Oqaloqatigiinnerup pitsaasumik naggasernissaa
- Tulliani oqaloqatigiinnissamut nassuaat
- Pisariaqarpat allaganngortitsineq

Katsorsaanerup sivisussusaa

Stasiewicz et al, Psychol Addic Behav, 2013

Katsorsaanerup sivisussusaa: Qaammatit pingasut sivisunerusorluunniit

- Tunngavigisaq ilisimatuussutsikkut paasisanit aallaaveqartoq

Tunngavigisaq ilisimatuussutsikkut paasisanik aallaaveqartoq RCT-mik, n=230 kiisalu nassuaammik ilisimatusarnerit sivikinnerusut sivisunerusullu akornanni toqqaannannigitsumik assersuussinermik immikkoortoqarpooq.

- Ilisimatuussutsikkut paasisat pitsaassusaat
Annikeqaaq.

Sunniutaat iluaqutaasut ajoqutaasullu

Naatsorsuutigineqarsinnaasutut qaammatini pingasuni katsorsartittunut sanilliullugit qaammatini arfinilinni katsorsartittuni taamaatittut amerlanerulaarajupput. Qaammatit arfinillit qaangiunneranni imigassamik atuineq nikingassuteqanngilaq.

Innersuussut

- ↑ Katsorsaanermik aaqqissuussamik qaammatinik pingasunik sivisussuseqartumik pilersaarusiornissaq isumaliutigiuk. Tamatuma kingorna aaqqissuussamik katsorsartinnissamik sivisunerusumik pisariaqartitsineq isummerfigineqarsinnaassaaq (⊕○○○).

Katsorsartereernermermi ikorfartoqatigiinneq ikorfartoqatigiinnnulluunniit ilaannginneq (ilinniarsimasumit aqunneqartoq)

- Tunngavigisaq ilisimatuussutsikkut paasisanit aallaaveqartoq

Ilisimatuussutsikkut paasisat tunngavigisat aaqqissuussamik nassuaammit RCT-inik sisamanik Immikkoortortaqarpoq.

- Ilisimatuussutsikkut paasisat pitsaassusaat Appasippoq.

- Sunniutaat iluaqutaasut ajoqutaasullu

Napparsimasut amerlasuut ikorfartoqatigiinnut ilaasut nalinginnaasumik katsorsartinnermik nangitsisunit iminngernaveersaarttuunerupput.

- Innersuussut

↑ Aaqqissuussamik katsorsartereernerup kingorna imigassamik
ajornartorsiutilinnut tamanut ikorfartoqatigiinnerup neqeroorutigisinnaanera isumaliutigiuk (⊕⊕○○).

